

Uzasadnienie

Regionalny dyrektor ochrony środowiska zgodnie z delegacją ustawową zawartą w treści art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.) ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. W tej sytuacji posiada również kompetencje do zmiany przedmiotowego aktu prawnego.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Lęborskie PLB220006 został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 13 października 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Lęborskie PLB220006 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2017 r. poz. 3586).

Zgodnie z powyższym planem zadań ochronnych Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku (zwany dalej: RDOŚ w Gdańsku) zrealizował m.in.:

- 1 raport z monitoringu włośchatki *Aegolius funereus* w granicach obszaru Natura 2000 Lasy Lęborskie PLB220006 w sezonie lęgowym 2018 r. (Rubacha, Kurach 2018);
- 2 monitoring włośchatki *Aegolius funereus* w obszarze Natura 2000 Lasy Lęborskie PLB220006 w 2019 r. (Duda i in. 2019);
- 3 monitoring włośchatki *Aegolius funereus* w obszarze Natura 2000 Lasy Lęborskie PLB220006 w 2020 r. (Duda 2020).

Po przeanalizowaniu zgromadzonych, bardziej aktualnych danych, uszczegółowiono uprzednio określone cele działań ochronnych uwzględniając wyniki przeprowadzonych badań, o których mowa powyżej. Ponadto, zmiana polegająca na doprecyzowaniu celów działań ochronnych wynika z zarzutów formalnych Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025 C(2021)2179, w sprawie obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000.

Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

1. indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;
2. kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
3. indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;
4. indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
 - a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);

- b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);
- c) kompleksowy (atomybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
- d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);
- e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach;
- f) odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Zatem, szczegółowe cele działań ochronnych określono na poziomie wskaźników stanu ochrony odpowiadających poszczególnym parametrom stanu ochrony w ten sposób, żeby były określone docelowe, wynikające z metodyki PMS GIOŚ, konkretne miary wskaźników.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (aktualizacja styczeń 2021) populację włośchatki *Aegolius funereus* określono na 17-24 osobniki. W związku z tym, iż gatunek charakteryzuje się silnymi fluktuacjami liczebności uznaje się, iż liczebność włośchatki *Aegolius funereus* określona w SDF nie wymaga aktualizacji, mimo iż aktualne dane pochodzące z opracowania „Monitoring włośchatki *Aegolius funereus* w obszarze Natura 2000 Lasy Lęborskie PLB220006 w 2020 r.” (Duda 2020 r.) wskazują, że stwierdzono 13 osobników.

Ocenę parametru siedlisko wykonano w oparciu o metodykę zaproponowaną w: Monitoring włośchatki *Aegolius funereus* w obszarze Natura 2000 Lasy Lęborskie PLB220006 w 2019 r. (Duda M. i in. 2019) oraz Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Zawadzka i in. 2013). Zgodnie z ww. dokumentacją za stan właściwy (FV1) zachowania siedliska włośchatki *Aegolius funereus* uznaje się: średni wiek drzewostanu ponad 120 lat, łączna wielkość płatu składającego się z sąsiadujących wydzieliń ponad 100 ha, drzewostany sosnowo-świerkowe, świerkowe, jodłowe, jodłowo-bukowe i bukowo-jodłowe, ewentualnie sosnowe z minimalnym 10% udziałem świerka lub z dobrze rozwiniętym podrostem/ podszytem świerkowym lub jodłowym, obecność w płacie siedliska (lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie) obszarów podmokłych (bagien, torfowisk), cieków wodnych, zrębów, halizn, upraw, młodników.

Zarówno w roku 2019 jak i w 2020 roku powierzchnia kompleksu leśnego wykorzystywanego przez włośchatkę *Aegolius funereus* wynosiła 7970 ha, udział drzewostanów w wieku >120 lat – 11%, udział drzewostanów bukowych – 22%, minimalny wiek rębności buka wg PUL – 120 lat. Zatem, warunki siedliskowe dla gatunku w obszarze spełniają kryteria stanu właściwego (FV1).

Projekt został zaopiniowany przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska. Zgłoszone uwagi zostały uwzględnione. Doprecyzowano zapisy dotyczące oceny parametru siedlisko.

Po opracowaniu wyżej opisanych zmian zapisów w obowiązującym PZO, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu zmiany PZO. Niemniej jednak mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo uczestników zrezygnowano ze spotkań stacjonarnych z Zespołem Lokalnej Współpracy,

na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...) (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 ze zm.). Projekt zmiany zarządzenia wysłano do Zespołu Lokalnej Współpracy elektronicznie. Zgłoszone uwagi miały wpływ na treść projektu zarządzenia.

Informacje o zamiarze przystąpienia do zmiany planu zadań ochronnych umieszczono w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-WOC.6320.21.2021.AP.1 z dnia 15.11.2021 r. na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, przesłano do Urzędów Gmin Choczewo, Łęczyce, Luzino oraz Gniewino z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń oraz opublikowano w prasie (Obwieszczenie RDOŚ-Gd-WOC.6320.9.2021.AL.1 z dnia 15.11.2021 r.) Gazeta Wyborcza 23.11.2021 r.

Projekt zmiany zarządzenia udostępniono publicznie, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.). Udział społeczny został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem zmiany PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-WOC.6320.21.2021.APT.4 z dnia 14.12.2021 r. na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, przesłane do Starostwa Powiatowego w Wejherowie, Urzędów Gmin Choczewo, Łęczyce, Luzino oraz Gniewino z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, a także ogłoszone w prasie (Obwieszczenie RDOŚ-Gd-WOC.6320.31.2021.AL.1 z dnia 15.12.2021 r.) Gazeta Wyborcza 21.12.2021 r.

W tym czasie wpłynęły następujące uwagi społeczne.

Nadleśnictwo Choczewo

Pismem ZZ.7210.9.2021 z dnia 10.01.2022 r.:

W związku z trwającymi konsultacjami udziału społecznego do zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Lęborskie PLB220006 Nadleśnictwo Choczewo wnioskuję o zmianę zapisu celu ochrony z „Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 17 osobników dopuszczając okresowe znaczne spadki liczebności związane z charakterystycznymi dla włośchatki silnymi jej fluktuacjami” na „Dążenie do stanu populacji gatunku na poziomie 17 osobników dopuszczając okresowe znaczne spadki liczebności związane z charakterystycznymi dla włośchatki silnymi jej fluktuacjami”.

W nawiązaniu do pisma RDOŚ-Gd-WOC.6320.21.2021.AL.3 wyjaśniającego wątpliwości Nadleśnictwa Choczewo odnośnie występowania określonej liczebności włośchatki na terenie naszej jednostki, oraz związku z silnymi fluktuacjami występowania włośchatki w naszej opinii, nie jest stosowne stwierdzenie „utrzymanie populacji gatunku” zastąpić je należy „dążenie do stanu populacji gatunku”.

W kwestii liczebności włośchatki *Aegolius funereus* dane dotyczące populacji gatunku wskazane zostały w standardowym formularzu danych (SDF) na poziomie 17 osobników. Jest to poziom referencyjny dla właściwego stanu utrzymania przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000. Cel powinien zostać sformułowany precyzyjnie, być mierzalny i ilościowy, natomiast zaproponowany zapis „dążenie do stanu” nie spełnia kryterium mierzalności i nie może być celem samym w sobie. Do szacowania liczebności powinny zostać wykorzystane dane z wielolecia, jednak na chwilę obecną brak jest wystarczających danych do zmiany zapisów dotyczących liczebności włośchatki *Aegolius funereus* wskazanych w SDF. Populacja powinna zostać utrzymana przynajmniej

na odnotowanym dotychczas poziomie 17 osobników uwzględniając okresowe, znaczne spadki liczebności którym podlega populacja włośchatki *Aegolius funereus*.

Nadleśnictwo Strzebielino

Pismem ZG.7210.3.2021 z dnia 05.01.2022 r.

„W odniesieniu do projektu zmiany planu zadań ochronnych obszaru Natura2000 Lasy Łęborskie w zakresie uszczegółowienia celów ochronnych zawartych w załączniku nr.4 proponujemy zmianę w punkcie 1 na: „Dążenie do stanu populacji gatunku na poziomie 17 osobników dopuszczając okresowe znaczne spadki liczebności związane z charakterystycznymi dla włośchatki silnymi jej fluktuacjami.”

Jak wyjaśniono w odpowiedzi na uwagi Nadleśnictwa Choczewo, w kwestii liczebności włośchatki *Aegolius funereus* dane dotyczące populacji gatunku wskazane zostały w standardowym formularzu danych (SDF) na poziomie 17 osobników. Jest to poziom referencyjny dla właściwego stanu utrzymania przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000. Cel powinien zostać sformułowany precyzyjnie, być mierzalny i ilościowy, natomiast zaproponowany zapis „dążenie do stanu” nie spełnia kryterium mierzalności i nie może być celem samym w sobie. Do szacowania liczebności powinny zostać wykorzystane dane z wielolecia, jednak na chwilę obecną brak jest wystarczających danych do zmiany zapisów dotyczących liczebności włośchatki *Aegolius funereus* wskazanych w SDF. Populacja powinna zostać utrzymana przynajmniej na odnotowanym dotychczas poziomie 17 osobników uwzględniając okresowe, znaczne spadki liczebności którym podlega populacja włośchatki *Aegolius funereus*.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych

Pismem ZO.7210.7.2021 z dnia 11.01.2022 r.

1. *„RDLP w Gdańsku podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w piśmie znak ZO.7210.7.2021 z dnia 01.12.2021 r. (konsultacje robocze) i nie zgadza się z zawyżaniem stanu ilościowego włośchatki w obszarze na poziomie 13 osobników, ponad faktyczny stwierdzony podczas monitoringu w których udział brali przedstawiciele n-ctw: Choczewo i Strzebielino. Podtrzymujemy również nasze stanowisko, że zaistniałą sytuację należy wyjaśnić przy udziale nadleśnictw.”*

2. *„W związku z zaobserwowanymi silnymi fluktuacjami liczebności włośchatki w obszarze uważamy, że zaproponowany zapis dotyczący celu ochrony w projekcie zarządzenia o treści **”Utrzymanie** populacji gatunku na poziomie 17 osobników dopuszczając okresowe znaczne spadki liczebności związane z charakterystycznymi dla włośchatki silnymi jej fluktuacjami” jest niewłaściwy. Wnioskujemy o zmianę ww. treści na: **„Dążenie do stanu** populacji gatunku na poziomie 17 osobników dopuszczając okresowe znaczne spadki liczebności związane z charakterystycznymi dla włośchatki silnymi jej fluktuacjami.”*

Jak wyjaśniono w odpowiedzi na uwagi Nadleśnictwa Choczewo, w kwestii liczebności włośchatki *Aegolius funereus* dane dotyczące populacji gatunku wskazane zostały w standardowym formularzu danych (SDF) na poziomie 17 osobników. Jest to poziom referencyjny dla właściwego stanu utrzymania przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000. Cel powinien zostać sformułowany precyzyjnie, być mierzalny i ilościowy, natomiast zaproponowany zapis „dążenie do stanu” nie spełnia kryterium mierzalności i nie może być celem samym w sobie. Do szacowania liczebności powinny zostać wykorzystane dane z wielolecia, jednak na chwilę obecną brak jest wystarczających danych do zmiany zapisów dotyczących liczebności włośchatki *Aegolius funereus* wskazanych w SDF. Populacja powinna zostać utrzymana przynajmniej na odnotowanym dotychczas poziomie 17 osobników uwzględniając okresowe, znaczne spadki liczebności którym podlega populacja włośchatki *Aegolius funereus*.

Ponadto, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.) projekt planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych ekoportal.gov.pl (pod numerem karty 7/2022).

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135) z Wojewodą Pomorskim, pismem nr PN-I.0041.9.2022.ES z dnia 25.03.2022 r. Po uzgodnieniu projektu z Wojewodą Pomorskim wprowadzono zmiany techniczne i redakcyjne do jego treści.